

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Delegațiunile.

Sibiu, 13 Iunie n.

După ședința formală de constituire, ținută Sâmbătă, delegațiunile s'au prezentat Duminecă la palatul din Viena, pentru a asculta mesajul de tron, cu care s'a făcut prin Maiestatea Sa deschiderea oficială a sesiunii de ast-an a delegațiunilor.

Întâiu s'a prezentat în fața Maiestății Sale delegațiunea maghiară, ai cărei membri purtau toți haine ungurești de gală. La orele 12 a apărut în sala tronului, unde se întrunise delegațiunea maghiară, cu ceremonialul obicinuit, Maiestatea Sa, în uniformă de general ungar. Erau prezenți toți miniștri comuni, și prim-ministrul nostru *Wekerle*.

Maiestatea Sa a fost salutat cu o călduroasă vorbire din partea președintelui delegațiunii ungare, contele *Zichy Tivadár*. În urmă a cetit Maiestatea Sa mesajul de tron, în care se accentuează, că raporturile monarhiei cu celelalte state străine sunt amicabile, ca mai înainte, și se face o revistă asupra întregii situațiuni, cu privire la politica externă.

Se condamnă atentatul dela Madrid, se face pomenire despre vizita Împăratului Wilhelm făcută Maiestății Sale, spunându-se că raporturile de amicitie, manifestate de nou și de astădată, sunt tot așa de sincere și față de al treilea aliat, față de regele Italiei, se spune că și cu Rusia stăm în raporturi de bună înțelegere cu privire la stările din Balcani, unde se poate constata o mică îndreptare spre bine, se vorbește despre războiul ruso-japonez, despre chestia marocană, rezolvată cu intervenirea monarhiei noastre, și apoi se spun următoarele:

„Idea conducătoare a politicii noastre externe, ca până acum, așa și de acum înainte, va fi menținerea

păcii pe seama Europei, și înainte de toate pe seama monarhiei noastre. Pretenziunile urcate pentru astădată ale guvernului meu militar, reclamate de conservarea armatei și a marinei, au rămas între limitele votării din anul trecut. În scopul procurării cât mai grabnice de arme și unelte de războiu, precum și pentru construirea și adiestrarea vaselor de războiu, devenită neamânabilă, se vor cere ratele stabilite în program.

În țările ocupate progresul continuu n'a suferit întrerupere nici în anul expirat. Pe toate terenele administrației sunt luate în vedere reforme însemnate, cari se află în stadiul de pregătire. S'au ivit însă și unele greutăți cu privire la dezvoltarea modernă, în urma întreruperii muncii acum terminată, în multe ramuri ale industriei.

Linia ferată care leagă orașul Serajevo cu granița sârbească și turcească, e terminată, și la 1 Iulie va fi predată circulațiunii.

Când încredințez proiectele ce vi se vor înainta zelului patriotic și conșiderațiunii probate a Dvoastră, vă salut din întreaga inimă.

Au urmat puternice strigări de „eljen”, iar în urmă Maiestatea Sa a ținut cerc, cu care ocaziune a învrednicit pe fiecare delegat ungar cu câteva cuvinte. S'a remarcat însă, că cercul a fost de astădată de durată mai scurtă decât în anii trecuți.

La ora unu s'a prezentat apoi în fața Maiestății Sale delegațiunea austriacă. Conducătorul ei a fost prințul *Lobkovitz*, care a rostit vorbirea la adresa Maiestății Sale, dorind, între aclamările generale ale delegaților austriaci, ca „Dumnezeu să țină încă mult în viață pe de toți cu iubire fiască veneratul Împărat și Rege”.

Maiestatea Sa a cetit în urmă mesajul de tron, la fel cu cel cetit în fața delegațiunii ungare, și a ți-

nut cerc, întreținându-se puțin cu fiecare și dintre delegații Austriei.

După amiazi delegațiunile au ținut ședințe, fiecare separat.

Demonstrațiuni în Viena. Duminecă după amiază partidul social-creștin dela Viena a ținut întrunire publică, la care au azistat ca la zece mii de oameni. A avut caracter ostil Maghiarilor. Primarul *Lueger* a rostit o vorbire aspră la adresa Ungurilor, și a avut efect covârșitor, mai ales cu fraza întrebuintată, că a ajuns să fie dictator în politică fiul celui *Kossuth*, care a detronat dinastia. Când a spus vorbele acestea, cineva din mulțime a ridicat o păpușă de paie, pe care era scris „Kossuth” și a acățat-o de un stâlp de felinar. Mai târziu i au pus oamenii o sfoară la grumaz, și după închiderea adunării, mulțimea a plecat cu ea în frunte la ministerul unguresc din Viena, unde delegațiunea maghiară ținea tocmai ședință, pentruca să demonstreze. Au spart mai multe geamuri și au strigat „*Los von Ungarn!*” Delegațiunea maghiară și-a întrerupt ședința. În scurtă vreme a venit poliția și a resfirat mulțimea. După redeschiderea ședinței delegațiunii, s'a primit propunerea, ca pe palatul ministerului unguresc să fie ridicat steagul unguresc și cel croat, câtă vreme delegațiunea se află în Viena. Atât ministrul de interne austriac, cât și primministrul *Beck*, au mers la ministrul-președinte *Wekerle* și și-au exprimat părerea de rău pentru cele întâmplate.

Vorbirile deputaților români rostite în dieta țării.

A doua vorbire rostită în dietă a fost a deputatului *Dr. Alexandru Vaida Voevod*, ales în cercul Ighiului, care în ședința din 30 Maiu a interpellat guvernul în chestia abuzurilor și atrocităților dela alegerile din urmă. A vorbit următoarele:

Dr. Alexandru Vaida Voevod: Onorată cameră! Partidul liberal, care a domnit 40 de ani, s'a prăbușit. Noi, naționalită-

țile nemaghiare am crezut, că odată cu el s'a prăbușit și sistemul care caracteriză acest partid. Sperăm că vor urmări vremi mai bune pentru întreaga poporație a țării, fără deosebire de naționalitate și confesiune. Am avut motiv să credem aceasta, pentrucă la putere au ajuns partidele cari încă au avut să sufere nedreptăți și brutalități. Am crezut, că aceia cari au purtat și ei patruzeci de ani jugul acesta, vor fi în stare să aprecieze simțămintele celor ce încă sunt nevoiți să supoarte acest jug, și vor recunoaște, că partidul liberal și-a asigurat popularitatea sperind mereu cu ciuha (mumus) naționalistă. Și de câteori eră vorba de vre-o călcare în picioare a drepturilor, spuneau, că interesele maghiarimii, ale națiunii, — și alte asemenea clișee, — pretind să înăbușească prin brutalități justele pretenziuni ale naționalităților. (Mișcare mare.)

Am crezut, că partidele coaliate vor crea timpuri mai bune, o eră nouă. Căci nu de mult s'a întâmplat, că coaliția ne căută prietenie, iar actualul ministru de comerț ne-a recunoscut ca partid, când pe președintele nostru l'a intitulat de președinte al partidului naționalităților, căci atunci și ei sufereau presiuni. Și totuși am ajuns să vedem, cum puternicile partide coaliate și-au pus principiile în cui, eufonic vorbind, după cum vă place dvoastră, și cum se vorbește în general: își țin principiile în suspens, ori că s'au pus pe așteptare până vor urma timpuri mai bune. (Mișcare.) Și oare pentruce? Numai ca să scape coaliția de presiunea sub care gemea. Consecința logică ce o puteam scoate de aici eră, că puteam aștepta să fie în sfârșit odată și alegeri libere, pentrucă coaliția le-a pregătit și condus. (Întreruperi: Au și fost libere!) Și speram, că naționalitățile nemaghiare își vor putea trimite reprezentanții în parlament, căci credeam, că s'au trezit și în sinul coaliției ideile, pe cari le-a propovăduit *Mocsáry Lajos* înzadar în decurs de 2 decenii. Dar, dl-or deputați, ne-am înșelat.

Pap Zoltán: Așa repede v'ați înșelat?

Rákosi Victor: V'ați propus dinainte, că vă veți înșela.

FOIȘOARĂ.

Două cărți folositoare.

Popor tinăr fiind nu-i mirare, că în lucrarea noastră culturală ne lipsesc de multeori chiar și cele mai neapărate mijloace fără de cari propășirea noastră înaintează încet, ba de multe ori are aparițiunea unei stagnări.

Una din lipsele arzătoare este netăgăduit și lipsa unei literaturi a tineretului. Sunt atâtea decenii trecute și școala populară tot nu-și poate arăta fructele ostenelelor sale cu așa îmbelșugare, cum s'ar dori și poate, cum s'ar aștepta.

Numărul analfabeților la noi e cel mai mare între popoarele conviețuitoare. Cauza principală la toată întâmplarea este lipsa unei continuități în cultivarea tinerețului.

Copiii țăranilor cu părăsirea școlii de toate zilele abia mai prind vre-o carte în mână căci în cele mai multe locuri lipsesc școlile de adulți. De obicei copiii a căror părinți țin ca să cânte în biserică și cari din întâmplare au atragere spre cântarea bisericească, nu-și uită cetitul, ba chiar nici scrisu. Mai sunt unii părinți,

cari le cumpără cărți de rugăciuni, și dându-i cu cetirea în cursul slujbei bisericesti se obicnuiesc cu timpul, prefăcându-se în a doua natură.

Spre completare mai amintesc și influința militarismului, care pe lângă multe rele în punctul acesta își are și partea sa bună. Cetirea și cântarea în biserică sunt și au fost până bine de curând singura ocazie, care n'a lăsat să piară munca școlară de șasă ani. Și astăzi în cele mai multe părți ale țării noastre acesta e singurul loc, care mai perpetuează cetirea în poporația dela sate. De aci se explică faptul, că în comunele noastre găsești puțini ceteți în junimea țărănească.

Nu-i vorbă sunt și ținuturi în cari au străbătut gazete binișor, mai ales dela înființarea „Foi Poporului” aici la Sibiu. Cu toate acestea ceea ce există, abia se poate califica de altceva, decât de nește mici începuturi. Masele mari și astăzi dormitează în amorțeala veacurilor și rămân mult puțin indiferente față cu sănătosul curent pornit deja de un deceniu.

De bibliotecii populare și de folosirea cu minte și folos a acelora din partea țăranimei pe lângă toate alarmele date prin ziare și pe lângă toate încercările

abia se poate spune ceva îmbucurător. Sunt ce e drept, ici coala bibliotecii școlare cari de obicei se folosesc de preot și învățător, ici coala și de preoteasă și învățătoareasă, iar de tot rar de câte un fiu de țărar, mai desfăcut la cap și cu o plăcere naturală spre cetanie.

O chestie culturală aceasta de prima ordine, care va trebui scoasă în primele rânduri ale problemelor noastre culturale.

Altcum, ce s'a făcut în materia aceasta nu s'a făcut cu destulă chibzuință, nici cu vre'un studiu mai serios.

Singur răposatul *Dr. Barciuanu*, fostul meu coleg, în anul I al serviciului seu de referent școlar a inițiat o lucrare în favoarea înființării bibliotecilor școlare; a dat un circular către toate oficiile parohiale și a făcut și o listă a cărților, ce ar fi să se cumpere.

Un studiu însă bazat de științe pedagogice până azi nu s'a făcut. La un timp mai apropiat va face subsemnatul o încercare de a da soluția acestei înalte probleme culturale. Și până atunci datori suntem să apreciem munca, ce s'a început din unele părți, spre a răspunde unei necesități atât de inexorabile.

N. Petra Petrescu: Ilie Marin. Tipografia Minerva, Buc. Preț 1.50 c. Cunoscutul nostru scriitor, care și în poziția lui cu totul nefavorabilă ocupației cu studiul și literatura, ne-a dat în această povestire, o fascinantă istorisire a vieții lui *Ilie Marin*, care fuge din București în America și acolo trece prin cele mai groaznice încercări. Pe urmă mână prietenului seu îl scapă. Istorisirea elucrată din domeniul neguțătoriei și e foarte instructivă din toate punctele de vedere. O localizare la potriveală. Chiar și omul crescut, dacă o ia în mână nu o mai poate lăsa, până ce nu o dă gata cu cetitul. Se recomandă pentru bibliotecile școlare.

A. O. Maior Biblioteca copiilor. Vol. I. Budapesta 1906. După cunoștințele mele e a doua încercare mai serioasă pentru a crea o bibliotecă a tinerimei. Cea dintâi a fost a lui *Riureanu*, publicată la Iași, a doua e a domnișoarei *Adelina Oltean*. Volumul se începe cu o poveste nouă a reginei *Carmen Sylva* cu titlul: „*Ciripiri vesele*”, o poveste de toată frumusețea, având un caracter instructiv și educativ.

A doua e „*Ioan Vindecătorul*”, a treia „*Floscuța Sfintei Vineri*”, a patra „*O minune*”, a cincia „*Ciresica*”, a șasa „*Visul*”,

Alexandru Vaida: Voi documenta. Nu numai nouă ni s'a întâmplat așa ceva, ci și în acele cercuri, unde soarta alegerii o decid cetățenii evrei. Se știe, că jidani din Rózsahegy au fost siliți să voteze cu candidatul partidului poporal, candidatul oficios al partidului guvernamental. Dl ministru de interne nu s'a jenat să terorizeze pe Jidani. (Protestări zgomotoase).

Prezidentul (Náray): Fac atent pe dl orator, să nu întrebuițeze expresii ofenzatoare, iar pentru vorba, că ministrul a terorizat, îl chem la ordine.

Alexandru Vaida: Ce să zicem noi naționalitățile, dacă i-au silit chiar și pe Jidani, penelor cărora are a le mulțami reputația sa de scriitor. E natural, că sunt toți contra noastră, căci foile guvernamentale agită contra noastră. (Intreruperi: Ceri foi?)

Alex. Vaida: „Független Magyarorszag”. Această foaie scrie în 1 Mai, că funcționarii, vice-comitele și pretorii cercului Ighiu, mi-au făcut servicii de prieten. Apoi zice cu privire la aceasta: „Nu știu acei funcționari, că datoria lor e de a rămâne în cea mai deplină pasivitate față de luptele dintre partidele patriotice, iar față de candidații cu program contra statului trebuie să facă tot posibilul contra lor, între marginile legii?”

Pop Zoltán: E natural, contra dușmanilor statului. (Zgomot mare, prezidentul sună).

Vaida: Nu mă simt chemat a da lecții partidului kossuthist și poporal, ce înseamnă în patria noastră libertatea funcționarilor publici de a lucra „în marginile legii” contra candidaților opoziționali. După cât știu eu, au avut ocaziune de a o experiență destul.

Articolul urmează astfel, „In privința aceasta un aparat administrativ cu greutate și vezi poate face foarte mult. Alegătorii români cu simțăminte mai bune vor vota cu candidatul patriotic și numai în urma unei simple vizite, deslușiri și capacități.

Tot astfel și celelalte foi. Și s'a dus viceșpanul Szász să se milogască pe la primari, să voteze cu candidatul lor sau să rămână acasă.

Și s'au milogit și au presionat pretorii Pongrácz, Csuka și Incze, asemenea și fiul fișpanului. (Intreruperi: Bine au făcut).

Cu toată presiunea administrației voința poporului român a triumfat, și totuși acum se zice, că administrația m'a protejat.

Doresc tuturor acelora, cari au fost candidați oficioși, sau mai bine zis, au fost numiți deputați...

Prezidentul: Fac atent pe vorbitor să fie moderat în expresii.

A. Vaida: ... să fie tot așa de protejați, cum am fost eu la Ighiu.

a șeptea „Baba Sălcușă”, a opta „Doină”, a noua „Said și Hassan”, a zecea „Rade Tot”, a unsprezecea „Stefan și Linișoara”, a douăsprezecea „Zina Tat”. Chiar și această simplă înșirare poate stârni curiozitatea omenească. Câteva din ele sunt originale, celelalte traduceri din nemțește și franțuzește. Conținutul lor e bogat în puterea de producție a fantaziei și expus în frumoasă românească. Un prețios serviciu a făcut autora prin câștigarea acestei publicații, căci ne îmbogățește literatura tocmai acolo unde ne simțim mai săraci. Nu pot să nu-mi expun o mică observare: O așa lucrare se poate săvârși cu deplină isbândă numai prin conlucrarea mai multora, oameni cu mai multă experiență și mai vârtos cu o bogată experiență pedagogică și studiere teoretică a acestei chestii atât de principiale.

Deși lipsește această condiție esențială, lucrarea începută, din parte-mi o salut cu bucurie și-i doresc cea mai largă răspândire.

Veniți deci fraților, preoți și învățători și o cumpărați pe seama bibliotecilor voastre, căci vrednică e să fie cetită de toată suflarea. Prețul e numai 1 cor. 60 leri (2 lei). Se procură dela librăria „Lucășăruului” din Budapesta.

Dr. Petru Șpan,

Obiectul interpelației mele se referă la alegerile dela Cehul Silvaniei, Șomcuta mare și Crăsău. În cercul Cehului e tradiție, că nu-i permis a alege deputat naționalist. Tradiția aceasta au moștenit-o dela partidul liberal și dela Bánffy, — dela cari au suferit și ei, ca acum noi dela ei, — nu numai alegătorii de acolo, ci și mare parte dintre colegii mei deputați. (Sgomot). Această tradiție au susținut-o și acum. Sub Tisza s'a fost dat lozinca, că prezidentul partidului nostru, candidatul nostru, mai bine trebuie lovit în cap, decât să învingă. (Sgomot). Se știe în toată țeara, că pe Gheorghe Pop au vrut să-l omoare prin bătași plătiți. (Zgomot mare).

Héderváry: Cine? Dă-ne fapte!

A. Vaida: De fapt a fost și lovit în cap și are a-i mulțami numai lui Dumnezeu, că n'a murit. — Asemenea au fost împrăștiți alegătorii lui, după ce au așezat jandarmărească i-au desarmat, luându-le și pipele. Apoi gendarmii apărau pe bătași, ca aceștia să-i poată omori pe Români. Astfel au fost alegerile libere ale lui Tisza. — Am crezut, că vor avea atâta loialitate contrarii nostri politici și vor ține pactul făcut cu noi.

Pop Zoltán: Cu cine a-ți legat pact? Nu însănu, noi nu am pactat cu dvoastră.

A. Vaida: Da! Intre Gheorghe Pop și oamenii din Sălagiu a fost pact.

Rákosi Victor: A-ți legat pact cu Kristóffy?

A. Vaida: Am legat pact cu comitatul, că noi nu vom pune candidați în 2 cercuri, în schimb cercul Cehului va fi al lui Gh. Pop. (Zgomot mare și intreruperi). Ei și cum a fost „alegera liberă”? Când au văzut, că Gheorghe Pop are majoritatea, și-au luat refugiu la o nouă cursă, căci cu bătași nu puteau face nimic, fiind ai nostri apărăți de miliție. Șcîind conducătorii alegerii, că numai cu jandarmii pot aduce alegătorii, fiind aceștia gata la orice apucătură corteșiască, iar miliția e nepărtinitoare, au făcut pe un prezident de alegere să demisioneze și au amân timeralegera.

Kun Árpád: Prezidentul a demisionat la voința lui Gh. Pop.

A. Vaida: Știți ce va se zică a amână alegerea în un cerc cu 3000 de alegători! Au corteșit cu jandarmi din comună în comună, iar pretorul Péchy a adunat poporul în o comună și i-a poruncit se voteze cu candidatul lui. Le-au dat să înțeleagă prin jandarmi alegătorilor nostri, că de vor merge la alegeri îi vor toacă în cap. În ziua alegerii cei din Ilyésfalva au fost conduși de miliție. Când au intrat în oraș, au fost primiți cu ploaie de pietrii din toate părțile. . . . De altă parte alegătorilor din Valea-Someșului nu li-s'a ajuns miliția. La dealul de lângă oraș au fost primiți cu ploaie de pietrii, aduse acolo de mai nainte cu carul și cu ajutorul bătașilor, au împrăștiat 800 de alegători de ai lui Gh. Pop. (o voce: numai 80).

A. Vaida: Chiar de ar fi fost numai 80, brutalitatea și vătămarea dreptului rămâne aceeași. Au omorât pe preotul Dumitru Pap și pe un alegător. Acesta este rezultatul sângeros al alegerii din Ceh și aceasta e învingerea strălucită a candidatului guvernamental.

Trec la atrocitățile săvârșite la alegerea din Șomcuta-mare. Aici tactica s'a început cu pretenziunea și hotărârea prezidentului alegerii, că alegătorii mei să fie postați în depărtare de 200—300 de pași dela locul alegerii, iar al candidatului oficios în curtea pretorului. Steagul contracandidatului meu a falfăit toată ziua în fereastra oficiului pretorial, iar de localitate de alegere prezidentul a ales casa de rugăciune a calvinilor. Bărbații mei de încredere au protestat cu certea de legi în mână, dar înzadar, căci în cazurile acestea prezidentul de alegere e mai puternic chiar decât regele. Prezidentul de alegere zice: „nu mă învățați pe mine legile, căci le cunosc, și eu exercez dreptul meu legal”. Aceasta înseamnă în limba de toate zilele, că fac ceea ce cred că i în favorul candidatului oficios.

Nagy Emil: Asta-i traducere liberă.

A. Vaida: Au cercat să-mi seducă alegătorii, cari se grupează în jurul meu ca un singur om; văzând că nu merge nici decum, nici cu banii, nici cu terorizarea, au recurs la alte mijloace. Căci au votat cu mine toți alegătorii, chiar din satul contra-candidatului meu, unde el e proprietar mare. (O voce: destul de rău).

Onorată Cameră! Dacă au văzut, că nu pot reuși cu nici un chip, s'au luat corteșii contra-candidatului și cu jandarmii au umblat din casă în casă, comitând brutalități asupra celor care nu-i putură seduce.

Astfel s'a întâmplat în Cornia, Coșaș, Felsőkörtvélyes etc. Astfel în Ioház, unde au insultat femeia unui econom de frunte, Alexandru Bărla, pentru că acesta era partizanul meu.

Corteșilor mei însă nu le-a umblat așa de bine, căci dacă mergeau în vreun sat, îndată răsăria în fața lor corteșii contrarului însoțiți de jandarmi, somându-i să se legitimeze.

E caracteristic pentru „alegerile libere” faptul, că între cheltuielile mele electorale se află bagatelul de 100 de cor. numai pentru timbre la atestatele de identitate ale corteșilor mei. (Intreruperi: Este ex lex, nu trebuiau timbre). Dar când s'au dus corteșii mei — îi numesc cu numele, căci ați cerut nume — Gheorghe Dale, din Remetea-Chioar, cu Alexandru Rákoczi, student în drept și proprietar în Remetea, când s'au dus în Cornia i-au somat să se legitimeze; atunci i-au rupt legitimația lui Dale, l-au prins, l-au bătut cu măstria unui specialist, așa că nu există un medic, care ar fi în stare să găsească ceva urme. Știm doar că jandarmii se pricep la asta. (Zgomot mare).

Asemenea s'au purtat și cu celalalt corteș al meu, notarul și judele din Coaș, numai că nu l-au bătut, ci frumusețea l-au escortat. Înzadar au protestat ei, înzadar spuneau, că sunt proprietari de pământ și că-i cunoaște satul întreg, înzadar spuneau „că eu nu sunt în Siberia, ci în țara mea, unde mă cunoaște toată lumea”. Absolut nici un rezultat.

În presara alegerii de abia le-a succedat corteșilor lor a strânge din satul Cornia 18 alegători din 98. Poporul de acolo chiar și muerile s'au adunat și-i rugau pe cei 18 să nu batjocorească satul, ci să rămână toți solidari și să meargă măneci toți împreună la alegere și să voteze cu toți frații lor români, atunci jandarmii i-au împrăștiat cu armele. Pe un frumuseț, pe Nicolae Pop al lui Costa a vrut să-l străpungă cu baioneta. Aceasta a lunecat pe cămeșe, iar omul a căzut în șanț. Jandarmul l-a împușcat ca pe un câine; glonțul i-a intrat în piept între coasta a V-a și a VI-a și a eșit prin spate. Ceilalți jandarmi la auzul pușcături au prins pofta la omor și beți fiind de rachiu au pușcat în poporul, care se strânsese pe marginea ceealaltă a drumului. I-au luat la țântă ca pe indienii sălbatici odinioară europenii sălbatici.

Pe Ioan Gonț l-au pușcat dincolo de gard. Din caracterul renei reiese că l-au pușcat ca odinioară pe timpul vânătorii de oameni. (Zgomot). O viață de om cred că prețuște atâta, ca să nu lărmuiți.

În ziua alegerii dimineața a venit un corteș la mine din Remetea-Chioar, plângându-se, că le-au luat biletele de legitimație. (Zgomot, prezidentul sună). L-am întrebat pe arăndașul Hirsch, că de ce le ia biletele? Mi-a răspuns, că el e „persoană oficioasă”, căci el e corteșul contelui. L-am întrebat cine i-a dat puterea? Mi-a răspuns, că pretorul. Ajungând alegătorii la Șomcuta, au străbătut cu greu la locul destinat pentru alegătorii mei. Atunci însă prezidentul alegerii a avut minunata idee de a căuta, dacă n'au cumva arme la ei alegătorii mei? A dat ordin la doi oameni să-i caute pe cei două mii de alegători. Au căutat prin străzi, prin buzunare și prin cisme după cuțite, revolvere și dinamită, de cari Români ar purta totdeauna. Și au găsit nevinovate pipe și bețișoare de curățit pipa; în lipsă de alte arme le-au confiscat pe acestea.

De ce o fi fost nevoie de această dispoziție? Pentru că în timpul acesta i-au ținut împresurați cu jandarmi. Vă puteți închipui cât a ținut cercetarea aceasta. N'au cruțat nici pe preoții nostri; singură bănuiala, că preoții nostri poartă arme uci-gașe, e o insultă gravă. (Zgomot).

(Va urma).

Dela conferențele învățătoresci

Cuvânt de deschidere,

rostit la conferența învățătorescă din cercul II, în- trunită în comuna Sămbăta de jos, la 6/19 April c., de profesorul Dr. Aurel Crăciunescu.

(Urmare.)

Washington avea puternic sentiment de datorință și acest sentiment a fost motorul vieții sale întregi și totdeauna baza și motivul tuturor faptelor sale. El a pus baza adevărată puternicilor state unite din America. Când pe lângă toată opoziția lui, a fost constrâns să primească comanda supremă a armatei dela care atârna viitorul patriei sale, a zis: „Vă rog să grijiți bine de va veni vr'o nefericire mare și renumele meu se va pierde, căci eu azi am declarat cu toată sinceritatea, că nu mă simt destul de puternic pentru oficiul acesta, cu care m'ați onorat azi”.

Iar soției sale i-a scris: „A fost totul peste puterile mele să refuz demisia, fără să mă expun singur condamnării, care mi-ar fi adus necinste mie și amicilor mei. Aceasta, sunt convins, nici ție nu ți-ar fi plăcut, iar eu m'ași fi degradat pe mine însuși înaintea mea”.

Wellington, un colonel englez, la lupta dela Waterloo a strigat în focul luptei, călăreților sei împrăștiati: „Stați băeți! Cugetați ce vor zice în Anglia despre noi!” Ei i-au răspuns: „Ți liniștit domnule, cunoaștem datorința noastră”. S'au strâns șirurile și au respins pe Francezi.

Cercul datorinței noastre nu e hotărât, căci cuprinde toate fazele vieții omenești.

Filozoful Epictet zice următoarele: „Noi nu ne alegem în lumea aceasta rolul nostru. Datorința noastră este numai să-l jucăm și să-l plinim bine. Sclavul poate fi tot așa de liber ca și consulul. Libertatea e tezaurul cel mai scump, care întrece toate. În raport cu libertatea toate tezaurele sunt neînsemnate; în libertate fără valoare, fără libertate imposibile. Pe oameni trebuie să-i înveți, că fericirea nu zace acolo, unde ei în orbia și nefericirea lor o caută. Ea nu zace în forță, căci, uriașii Miro și Orfelius nu au fost fericiți. Nu zace în puterea de stăpânire, căci consulii încă n'au fost fericiți, dar nu zace nici în ambele la un loc, căci Nero, Sardanopol și Agamenon oftău, plângeau și își smulgeau părul de durere, făcându-se sclavi ai împrejurărilor și nebuni, cari credeau în strălucirea externă. Fericirea zace în om, în însuși sufletul omului, în libertatea adevărată, în depărtarea și sufocarea oricărei frici inobile, în absoluta stăpânire și înfrânare de sine, în plinirea datorinței, în liniștea conștiinței, în destulirea cu sine și deci poate fi fericire și în o viață, care decurge în sărăcie, exil, boale, ori în valea umbrelor.

Sentimentul de datorință deschide omului calea la fapte mari, spriginit apoi de conștiință și voință îl duce pe om să înfrângă toate greutatețile cari obvin și-l fac să-și ajungă ținta sa.

Dezvoltarea activității conștiinței este în raport cu cunoașterea binelui și a răului, cari iar atarnă dela voia omului. La Luca (12,47,8) se zice: „Sluga care știe voia Dlui seu și nu o plinește va căpăta multe lovituri, iar aceea care nu știe voia Dlui și face faptă vrednică de bătaie, va căpăta puține lovituri.”

Conștiința e condiționată de caracterul moral al omului. La conștiință curată se adaugă voia energică, care îl duce pe om la realizarea faptelor bune. Ea nu judecă numai fapta, ci și fazele în cari am ajuns, căutând după cauza lor. Caută să producă în om îndestulare. Conștiința la greșale se arată în o reacțiune puternică, care reacțiune la orice criminalitate, de odată ese la iveală cu putere enormă și învingătoare.

Prin conștiință învingem scăderile noastre și ne întărim voia spre bine. Urmand conștiinței noastre mergem pe calea grea și strămtă a adevărului chiar de am fi de tot singuri.

Energia naturală a voiei omului trebuie cultivată. Voia nu e permis să fie supusă sentimentului și afectelor. Așa ceva e pentru femei și nu pentru bărbați. Voia femeilor se manifestă în sentimentele lor. La dănsese însă sentimentele pentru virtuțile cardinale sunt foarte puternice și ele au și un sentiment de sfială foarte puternic.

Bărbații slabi de fire sunt ca papura, se pleacă influințelor momentane și se lasă conduși numai de sentiment.

(Va urma).

De ale meseriașilor.

Zi de bucurie a avut Duminecă, 10 Iunie n. c., „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. O deputație a acesteia, constatătoare din prezidentul Victor Tordășianu, viceprezidentul Gheorghe Poponea, notarul Stefan Duca, cassarul Florea Cru-ciță și bibliotecarul Ioan Marcu, a prezentat înalt Preasfinției Sale Domnului Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, diploma de Patron al Reuniunii.

La alocuțiunea viceprezidentului Poponea, înalt P. S. Sa, exprimând deosebita bucurie pentru distincția ce Reuniunea i-a dat proclamându-l de Patron al ei, asigură, că întotdeauna a lucrat și lucrează pentru binele și înaintarea și a economilor și a inteligenței, nedând uitării nici clasa de mijloc, fără de care o acțiune nu poate să existe, să lucrăm, să ne întărim, să cucerim prin meseriașii nostri orașele, căci acestea fac politică adevărată în stat. Membrii meseriași ai deputației I. P. S. Sa le pune în inimă să fie cu dragoste și alipire către actualul prezident al Reuniunii, sub a cărui deamă conducere cauza meseriașilor nostri înflorește. Implo-rând binecuvântare arhierască, dorește meseriașilor spor pe toate terenale.

Diploma are chenare colorate, foarte frumoase, cari cuprind în partea din jos un clișeu, reprezentând pe o cunună de lauri în 6 embleme mici meseriile: tipografia, pantofăria, croitoria, lăcătușeria, masăritul și făurăria. În mijlocul cununei se află două mâni ce strâng un ciocan (emblema muncii). Textul diplomei e următorul: „Adunarea generală din 24 Iunie 1900 a Reuniunii sodalilor români din Sibiu proclamă pe înaltpreasfinția Sa domnul Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit al bisericii gr. or. române din Transilvania și Ungaria de patron al Reuniunii, în semn de adâncă recunoștință pentru părintescul sprijin dat întru înaintarea scopurilor ei. Sibiu, din prilejul serbărilor sfintirii catedralei, 1906. Victor Tordășianu, prezident. Stefan Duca, notar.

NOUTĂȚI.

„Basarabia” e titlul celei dintâi foi românești născute cu grele chinuri în acest colț de pământ trudit de o soarte cât se poate de măreșă. Ziarul apare în Chișineu, deocamdată cu litere cirile. Are însă intenția să le schimbe în litere latine. „Basarabia” luptă pentru deșteptarea poporului român la lumină și pentru zămislirea ideii naționale la poporul nostru oropsit și înjugat la povara neștiinței din acele părți. Apare de două ori pe lună. E salutat cu mare bucurie din toate părțile deoarece în acest ziar lumea Basarabiei vede un puternic factor pentru izbândirea visului ei de libertate.

Ordinea examenelor publice la școala rom. gr. or. din Săliște. Vineri 2/15 Iunie, 8—9 a. m. cl. I. elevi, 9—10 a. m.

I. elevi, 10—11 a. m. II. elevi, 3—4 p. m. II. elevi, 4—5 p. m. III. elevi. Sămbătă 3/16 Iunie, 8—9 a. m. cl. III. elevi, 9—10 a. m. IV. elevi și elevi, 10—11 a. m. școala de rep. economică, 2—3 p. m. producțiunea școalei froeb., 3—5 p. m. școala inv. industriali. Duminecă, 4/17 Ianuarie, 1/2 9—1/2 10 a. m. cl. V. elevi și elevi, 1/2 10—1/2 11 a. m. cl. VI. elevi și elevi. La 11 ore, cursul privat de limba germană. 11—12 Încheerea fest. în biserică. În decursul examenelor lucrurile de mână și desemnurile vor fi expuse în 2 sale de învățământ. Săliște, în 6 Iunie 1906 st. n. Direcțiunea școalei. D. Lăpădat, director.

Iubileul. Reuniunea femeilor române din Sălagiu își serbează în 26 Iunie iubileul de 25 ani pe lângă festivitate deosebită.

Docent român la Cluj. Senatul universitar din Cluj a ales docent pentru catedra de limba și literatura română pe dl Dr. Ion Rațiu, prof. la gimnaziul din Blaj.

Favouri învățătorilor confesionali. Se vorbește că ministrul va acorda și învățătorilor confesionali favorul de a putea călători pe tren cu preț jumătate.

Dania Domnitorului. Maiestatea Sa domnitorul nostru a cinstit din cassa proprie 6000 cor. pe seama săracilor și a lipsiților din Budapesta.

Impăratul Chinei e bolnav greu, asemenea și împărăteasa. Teama e generală, că împăratul va muri. În cazul acesta, pe tronul Chinei se va schimba dinastia.

Regele Petru al Sârbiei va plecă în curând pe la curțile europene și va începe cu curtea dela Viena. Crede că statele și în deosebi Anglia s'au împăcat, după ce ucigașii regelui Alexandru au fost delăturați și penzionați.

Alegerea de deputat în Sânmiclăușul mare se va ține Vineri în 15 Iunie.

† Hegyi Aranka, una dintre primadonele teatrelor din Budapesta și una dintre actrițele cele mai bune ale Ungurilor, a murit într'un sanator din Buda în vârstă de 51 ani.

Rector al universității din Budapesta pe anul școl. 1906/7 a fost ales Dr. Ajtai K. S., profesor la facultatea de medicină.

Domni mari pedepsiți cu moarte. În Constantinopol au fost judecați la moarte pentru delict politic generalul pașa Ali Samil și Abdurezac, șeful curții sultanului. Scaunul suprem judecătoresc al imperiului a întărit această judecată.

Duma Rusiei. Deputații democrați ai dumei fac opoziție mare guvernului. Acesta s'a decis să dizolve дума dacă nu înceată opoziția. Pe 15 deputați populari i-a deținut sub cuvânt de „laesa Maiestate”, pentracă au subscris adresa muncitorilor. Din altă parte se vestește că guvernul vrea să abzică.

Planul nou de învățământ. Ministrul de culte. A. Apponyi a adresat o circulară tuturor inspectorilor de școale, prin care cere ca planul nou de învățământ să fie introdus pe toată linia. Cere ca învățătorii să dea atenție deosebită, limbii maghiare, mai puțină gramatică și mai mult exercițiu practic. Școala populară trebuie ferită de unilateralitate, zice dl ministru, și trebuie făcută adevărată școală a poporului! Stea conducătoare a elevilor să fie totdeauna: Dzeu, patria, regele, și munca.

Oare fi-va școala populară pe baza acestui plan adevărată școală a poporului?!

Proces interesant. La curtea cu jurați din Besztercebánya s'a pertractat Mercuri și Joi procesul contelui Otto Neyhaus, care fusese acuzat că ar fi omorât pe soacrăsa, văduva Beniczky, înveninându-o cu arsenic. E fapt că respectiva a murit otrăvită, la conte s'a aflat o anu-

mită cantitate de arsenic, pe care îl întrebuința la cai, a știut contele și despre testamentul bătrânei, care îi lăsa și lui o considerabilă sumă de bani. Pe această bază a fost bănuț cu omorul și acuzat. Vinovăția nu s'a putut dovedi și astfel curtea cu jurați l-a achitat și l-a lăsat imediat liber.

Doctoratul veterinarilor. Foaia oficială anunță că Maiestatea Sa a aprobat și sancționat regulamentul nou, prin care se dă școlii de veterinari din Pesta dreptul de a înzestră pe medicii veterinari cu titlul de doctori. Ceice vor să facă acest doctorat vor avea să-și aleagă trei studii, după câștigarea diplomei, și să facă o lucrare originală bazată pe experiențe proprii. Până acum numai în Italia și Elveția e introdus doctoratul acesta. În celelalte țări ale Europei e numai în proiect.

Dela comitat. Absolventul de drepturi, dl Schullerus Heinrich a fost numit practicant administrativ al comitatului Sibiu, din partea domnului comite suprem și comes sădesc Thalmann.

Fructe indice pentru bucatărie. Țările din sudul Aziei, mărginașe cu marea, în timpul mai nou au câștigat mare importanță pentru alimentarea noastră, special dela înființarea fabricelor „Ceres” pentru prepararea alimentelor din Aussig pe Elba. Întreprinderea aceasta cumpără în țările numite nuci de cocos, pe cari apoi le transportă peste Hamburg pe râul Elba. Nucile uscate la soare în stare proaspătă sunt spălate cu îngrijire în apărate anume întocmite și apoi ușor tescute. Acest prim oleu este curățit încă odată, apoi fără orice amestecătură preparat în grăsimă pentru mâncări Ceres, care se întrebuințează acum foarte mult prin bucătăriile noastre. Oleu importat nu se folosește de loc în grăsimă Ceres.

AMVONUL.

Cuvântare funebrelă

rostită de ieromonahul Dr. Elie Miron Cristea, asessor conzistorial, la înmormântarea parohului Ioan Vințelariu, din Ocna-de-sus, în 28 Martie 1906.

(Fine).

Și acum când puține clipe mă mai despart de mormântul rece — mă adresez prin rostul prietenului meu, către voi, iubitorilor mei fii: Emil și Ioan, cari de astăzi înainte rămâneți orfani și de tată și singurii nostri povățuitori. Conțeniți-vă durerea, lacrimile și suspinul și luați aminte ultimul meu sfat și cuvânt care este: să-mi păstrați în cinste numele cel bun ce vi-l las moștenire scumpă; și când veți cerceta mormântul meu și veți uita de lacrimi țărâna uscată dela rădăcina florilor spre împodobirea lui nu uitați, că v'am fost părinte iubitor, care și-a jertfit totul pentru creșterea și așezarea voastră; iar reintorcându-vă dela mormânt să nu uitați a vă împodobi și voi sufletul cu floarea dragostei către neamul și biserica voastră, pe cari încă mici fiind le-am sădit în sufletul vostru fraged.

Tu noră, voi nepoți, curiați și cumnate, rude și cunoscuți păstrați-mi amintirea și dați-mi iertare de greșalele ce vi-le-oi fi făcut.

Voi, poporul meu iubit, tu turma mea credincioasă, pentru care sufletul mi-l-am pus, aduți aminte de păstorul care nici o clipă nu te-a părăsit, care pururea la pășune mântuitoare te-a purtat. În bine și în rău și în orice împrejurări nu te deslipe de biserică și altarul strămoșilor tăi, ci cu dragoste fiască și cu deplină încredere apropiete de sinul cald al acestei maice biserici, care împreună cu tine se veselește la bine, împreună cu tine se intristează și jelește, te mângăie și întărește la rău. Ascultă de glasul păstorilor tăi și vecinic urmează sfaturilor lor, cari la mântuirea vremelnică și vecinică te povățuesc.

Voi mame române și părinți învățați din pilda mamei răpaușatului, că nu există greutate, pe care dragostea părintească să

o poată învinge, atunci când e vorba de creșterea fiilor voștri, cari au să vă moștenească tot ce aveți: nume, cinste și avere. Căutați deci a da copiilor voștri creșterea cea mai bună, sădiți în sufletul lor dragostea către țară, moșia și vatra părintească, către limba, legea și neamul vostru, ca astfel — devenind oameni vrednici — binecuvântată să fie amintirea voastră din fii în nepoți și din nepoți în strănepoți. Iar voi cărturari români, voi preoți tineri și bătrâni și mai ales voi clerici, cari cu cântări pline de mângăiere și de evlavie mă însoțiți pe calea, de unde nu mai este reîntorcere, învățați din pilda mea cum trebuie să fi pătruns de duhul apostoliei, ce ni-se încredințează, cum nu-i iertat a cunoaște liniște, nu-i iertat a cruța muncă și osteneală atunci, când e vorba de mângăierea, de binele și de mântuirea poporului și a neamului, din sinul căruia am ieșit și din prescura căruia am trăit; ca astfel și voi la timpul său cu aceeași liniște sufletească să puteți sta în fața tronului dumnezeesc și să puteți răspunde cu vorbele cântărețului dela Mircești:

„O, Doamne 'n lume cât am stat
Ție ți-am slujit;
Pe tine te-am reprezentat“.

Și tu altar, sfânt prin ființa moaștelor mucenicești și prin suferințele cu veacuri ale celorce s'au închinat ție, tu preotul căruia cu credință și cu evlavie am slujit aproape 40 de ani: fi în veci razimul puternic și întăritor al acestui popor, pe care de multe veacuri îl scutești cu puterea ta cea plină de vrajă și care pururea cu inima zdrobită și zmerită va ingenuchă înaintea ta, așteptând dela tine și dela slujitorii tăi mângăierea și întărirea sufletului, adeseori doborât de greul sorții măreșe.

Iar acum tu Doamne Iisus Christos Mântuitorul tuturor, care m'ai chemat să prăznuesc acolo sus dimpreună cu sfinții tăi angeri și mucenici s-ta ta înviere, și nu m'ai mai lăsat să mă veselesc la acest mare praznic a întregii creștinătăți în mijlocul iubitorilor mei popor, pe care l-am curățit și deslegat de păcate, ca să fie vrednic a serba sfânta înviere: desleagă-mă în nemărginita ta îndurare și bunătate și pe mine smerit! tău rob și slujitor și iartă-mi mie toate greșalele cele de voe și cele fără de voe, ca astfel să fiu vrednic a intra întru împărăția Ta. Amin.

Apel

Subscrișii, în numele comitetului bibliotecii centrale preoțești învățătoresci din tractul protoprezbiterial al Vascăului, rugăm pe toți autorii și editorii de opuri, precum și pe toți binevoitorii și sprijinitorii progresului cultural al acestui tract, să binevoiască a concurge la augmentarea sus numitei biblioteci prin dăruirea de opuri din domeniul teologic-pedagogic, științific și literar ori și prin ajutoare în bani.

Dăruirile de ori-ce natură, cari la timpul seu se vor cvita în public, sunt a se trimite la adresa subscrisului prezidiu în Șeghiște (Szegyeszt, p. u. Rieny, com. Bihor).

Vascău, 1/14 Maiu 1906.

Vasile Nicoruța Moise Popoviciu
notarul comitetului bibliotecii. prezidentul comitetului.

Oficială.

Se atrage atențiunea oficiilor parohiale asupra împrejurării că epistolele adresate oficiului cassei arhidiecezane nu sunt scutite de porto postal. Orice scrisoare ofici-oasă să se adreseze deci Ven. Conzistoriu arhidiecezan, — deoarece cassa arhidiecezană nu va mai primi pe viitor epistole nefrancate.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, delată tusa, flegma, asudarea noaptea

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburi de plumâni, cataruri tusă, convulsivă scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, se se cără totdeauna: *impachetare originală „Roche“.*

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Elveția).

„Roche“

Se capătă prescriindu-se de medic în farmacii la 4 cor. sticla.

Nr. 2812 Epitr. 1906.

[116] 1—3

Concurs

Pentru trebuințele seminarului arhidiecezan în cursul anului școlar 1906/1907 se recere livrarea de **100 stânjini lemne de fag**, neputite, din fața soarelui, cari să fie așezate în seminar în cursul lunilor Iulie și August 1906.

Ofertele să se adreseze în scris la conzistorul arhidiecezan până la 30 Iunie a. c. Sibiu, la 20 Maiu 1906.

Conzistorul arhidiecezan.

Nr. 329 1906

[113] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de **învățători** dela școalele populare confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. al Avrigului se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Porcești**, postul al doilea și al treilea de învățător sau învățătoare, cu salariu anual de câte 600 coroane, cuartir și lemne necesare pentru foc.

2. **Ucea inferioară**, postul de învățător cu salariu anual de 600 coroane, cuartir și lemne necesare pentru foc.

3. **Viștea superioară**, postul al doilea de învățător cu salariu anual de 600 coroane, cuartir și lemne necesare pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să-și substearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiterat gr. or. în Avrig (posta Avrig, Felek, Szabenvármegye) până la termenul susindicat, cu acea observare, că reflectanții să se prezinte în vre-o Duminică ori sâmbătoare la biserică spre a cânta și face cunosțintă cu poporul, având cei aleși a instrui copii de școală în cântările bisericesti și a cânta cu ei în biserică la sânta liturgie. Cuincuenaliile se vor socoti numai după anii de serviciu ocupați dela alegere.

Avrig, 23 Maiu 1906.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrigului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Ioan Cădea
protopresbiter.**Mersul trenurilor valabil din 1 Maiu 1906****Budapesta — Arad — Teiuș**

Tren de pers.	Tren de ocel.	Tren de pers.	Tren de accel.		Tren de pers.	Tren de accel.	Tren de pers.	Tren de accel.
10.00	10.00	12.35	8.50	pl.	Viena	sos.	3.25	6.45
8.00	7.25	10.10	2.00		Budapesta (gara centrală).		6.10	1.10
11.09	9.23	1.30	4.00		Szolnok		2.34	11.19
3.29	12.12	6.05	6.54	sos.		pl.	9.30	8.18
4.02	12.22	6.35	7.04	pl.	Arad	sos.	8.50	8.08
4.13		6.46			Glogovaț		8.38	10.35
4.35		7.06			Győrök		8.16	10.10
4.46		7.16			Pauliș		7.59	9.56
5.09	12.57	7.34	7.42		Maria-Radna		7.34	7.30
5.40		7.54			Conop		7.12	9.11
6.08		8.08	8.09		Bérvava		6.57	7.00
6.55	1.50	8.47	8.42		Soborșin		6.19	6.34
7.26	2.09	9.13	9.01		Zam		5.45	6.08
7.51		9.34			Gurasada		5.19	7.19
8.07	2.32	9.42	9.24		Ilia		5.10	6.45
8.23		10.03			Branicica		4.49	6.50
8.46	2.56	10.27	9.50		Deva		4.27	5.20
9.16	3.07	10.41	10.01		Simeria (Piski)		4.12	5.03
9.45	3.32	11.22	10.33		Orăștia		3.33	4.36
10.08		11.44			Șibot		3.10	5.09
10.30	4.01	12.04	11.01		Vințul de jos		2.44	4.09
10.49	4.27	12.24	11.14		Alba-Iulia		2.30	3.57
11.25		12.58	11.35	sos.	Teiuș	pl.	2.00	3.33

Vințul-de-jos — Sibiu.

Tren micșt	tr. d. p.		tr. d. p.	Tren micșt
2.00	7.43	4.11	pl.	Vințul-de-jos
2.24	8.10	4.81	sos.	Sebeșul-săseș
2.47	8.33	4.49		Călnic
3.11	8.57	5.08		Cunța
3.21	9.07	5.17		Mercurea-Sărătura
3.40	9.25	5.81		Mercurea
3.54	9.39	5.42		Apoldul-mic
4.30	10.15	6.15		Apoldul-mare
4.58	10.43	6.37		Galeș
5.27	11.14	7.00		Săliște
5.40	11.27	7.10		Săcel
5.50	11.37	7.19		Cașova
6.01	11.52	7.28		Orlat
6.18	12.10	7.39		Cristian
6.44	12.36	8.00		Turnișor
6.55	12.47	8.09	sos.	Sibiu

Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș

tren de persoane	tren mixt.		tren de pers.	tren mixt.	tren de pers.
2.28	4.43	11.20	7.10	pl.	Copșa mică
3.34	6.27	12.33	8.42	sos.	Ocna (Scalde)
3.58	7.04	12.57	9.15	sos.	Sibiu
				pl.	Tâlmăciu mare
4.20	1.30	—	—	sos.	Avrig
5.07	2.22	—	—	pl.	Făgăraș
5.57	3.16	—	—		
8.12	5.48	—	—		

Notă. Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerele încadrate în linii negre însemnă orele de noapte.

Nr. 4630 Epitr.

[117] 1—2

Publicare de licitațiune.

Comuna bisericească română ortodoxă Mucundorf, protopresbiteratul Cohalm, dă în 11/24 Iunie a. c. la 11 ore a. m. prin licitație publică minuendă în întreprindere **zidirea unei noi biserici** după planul și preliminarul de spese aprobate de Preaveneratul Conzistor arhidiecezan la 9 Martie 1904 nr. 2600 Epitr.

Ofertele în scris se primesc până la începerea licitației, adresate oficiului parohial gr. or. român din Mucundorf.

Prețul strigării: 7869 cor.

Vadiul 5% dela prețul strigării.

Planul și preliminarul de spese cum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial.

Harion Enciu

paroh și prez. comit. parohial.

Frumosul roman**DUȘMĂNIE**

de

Vasile E. Moldovancostă **60 fileri.****Librăria arhidiecezană.****Sboar'al nopții negru flutur...**

de M. Eminescu. — Romanță pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria arhid.

Dela Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszeben) se pot procura

Cuvântări liturgice

de arhimandritul Nicodem Munteanu

cu prețul de 1 cor. 50 fil., plus 10 fil. porto.

Sezonul de primăvară și vară 1906.**STOFE de BRÜNN VERITABILE**

Un **cupon** în lungime de 3-10 m, suficient pentru un costum de domni complet (sacou, nădragi și vestă), costă numai 7, 8, 10 cor. din lână de oaie bună; 12 și 14 cor. din lână mai bună; 16 și 18 cor. din lână fină; 21 cor. din cea mai fină lână de oaie veritabilă.

Cuponul pentru un costum de salon negru cu 20 cor., cum și stoffe pentru pardesii, loden pentru turisti, camgarnuri de mătase etc. furnizează cu prețurile fabricii depozitul de fa-

81 15-20 brikă de postav

SIEGEL-IMHOF în BRÜNN.

Mustre gratis și franco. — Trimiterea stoffei conform mustrei se garantează. Avantajele, ce se obțin prin comandarea stoffelor direct dela firma de mai sus, sunt conziderabile.

Nu numai cetit

dar și probat trebuie

săpunul din lapte de crin
— **Steckenpferd** —

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E (mai înainte săpun din lapte de crin al lui Bergmann, marca 2 băieși), dacă dorește oarecine să aibă teint alb și liber de pistrui, cum și o culoare delicată a feții.

Se află de vânzare cu 80 fil. în Sibiu la farmacia „la urs” (piața mică), farmacia E. Rummel, str. turnului, C. Müller, piața mare, drogeria Carl Morscher, str. cîsnădiei, I. B. Misselbacher sen., piața mare, G. Meltzer str. cîsnădiei și gusteriții, piața mică prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cîsnădiei), 82 9-52 Carol Arz (str. cîsnădiei), cum și în Sibiu la farmacia W. Lingner, I. B. Misselbacher.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se
aparatură vindecă bole

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest
vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, înviorare de ureche, bătăie de inimă, sgîrciur de inimă, asma, auzul greu, sgîrciuri de stomac, lipsa poftii de mîncare, răceală la mîni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatură mea. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatură mea nu e permis să se confunde cu aparatură „Volta” deosece „Ciasul-Volta” atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cînd aparatură mea e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparaturii mare e cor. 6.—
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi
[2] 192 de 15 ani.

Prețul aparaturii mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție foarte
slabă.

„Espeditie din centru și locul de vânzare pentru țară și strălănatate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană****Pentru pacienții de stomach!**

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomachului sau prin consumarea de mîncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și-au contras bole de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgîrciuri de stomach,
Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach
li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tîmăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătura conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noiei formări de sînge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de burueni bolele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întărești nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atît mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomeraarea sîngelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătura iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delătura mistuirea grea și depărtăză prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuciente de sînge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdue (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbitei puteri de traiu un nou și prospăt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sîngelui, calmează nervii escitați și creează nouă voo de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțumită dovedesc acestea.

Vinul de ierburii se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Tunisor, Săliște, Ocna, Slănic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tâlmăci, Boia, Cîsnădie, Poplaco, Guratului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrifaleu, Sebeșul-săseș, Vințul-de-jos, Daia, Spring, Vingarad, Ohaba, Begineu, Mihail, Teiuș, Blaj, Pănăde, Tapu, Mediaș, Birljel, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita, Cîncu-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Cămpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hăteș, Luncani, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate calitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Să se cêră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sînt: Vin de Malaga 50,0 Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cîreșe 320,0, Coacăză, Aniș, Rădăcină „Helen”, iarbă ferului americană, Rădăcină „Entianus”, „Kalmus” a 10,0. Toate acestea se amestecă.
un. dcm. [11] 27—